

XVI. Työnvälitystoimisto.

Helsingin kaupungin työnvälitystoimiston johtokunnan vuodelta 1925 antama kertomus¹⁾ oli seuraavansisältöinen:

Johtokunta. Työnvälitystoimiston johtokuntaan kuuluivat vuonna 1925 filosofiantohtori S. Ivalo puheenjohtajana, kansanedustaja ent. senaattori M. Paasivuori varapuheenjohtajana sekä uunintekijämestari A. Malmi, kirjelijättelijä P. Rahikainen ja kivityömies V. Huuskonen. Sihteerinä toimi toimiston johtaja A. H. Karvonen.

Johtokunta kokoontui vuoden varrella 6 kertaa ja käsitteli 48 asiaa, joista mainittakoon seuraavat:

Työnvälitystoimiston laajentaminen. Sosialiministeriön työnvälitystarastajan kirjelmässä, työttömäin kokouksissa ja eräässä naistyöntekijäin järjestön kokouksessa esitettyjen erinäisten valitusten johdosta, jotka valitukset koskivat myöskin toimistossa vallitsevaa ahtautta, päätti johtokunta ryhtyä suunnittelemaan myöskin toimiston laajentamista. Tehtyä ehdotusta haaraosastojen perustamisesta eri puolille kaupunkia ei johtokunta toistaiseksi pitänyt tarkoituksenmukaisena, kun m. m. luotettavan työttömyys-tilaston kokoominen siten kävisi vaikeaksi ja kun erillään toimiviin haaraosastoihin ilmoittautuneita työnhakijoita olisi mahdotonta tasapuolisesti ottaa huomioon heitä tarjottuihin paikkoihin osotettaessa, vaan päätti koettaa saada lisähuoneita samasta talosta, jotta toimistoa voitaisiin kehittää tarkoitustaan paremmin vastaavaksi. Kun kuitenkin huoneiston järjestely tuli koskemaan myöskin toisten samassa talossa toimivain kaupungin laitosten huoneistojen järjestelyä, ei asiaa koskevia neuvotteluja saatu vuoden kuluessa loppuun suoritetuksi.

Työttömyyttä ja työmarkkinain tilaa käsitteli johtokunta monessa kokouksessaan. Kun johtokunnan useat jäsenet kaupunginvaltuuston jäsenenä ja toimiston johtaja rahatoimikamarin asettaman työttömyyskomitean jäsenenä olivat tilaisuudessa ottamaan osaa työttömyyden torjumista tarkoittavain toimenpiteiden käsittelyyn, rajoittuivat johtokunnan toimet erinäisiin järjestelytoimenpiteisiin toimistossa ja lausuntojen antamiseen työsuhteista ja työttömyyden laajuudesta kaupungin ja valtion viranomaisille.

Oikeus päästä kaupungin hätäaputoihin. Johtokunta hyväksyi toimiston johtajan rahatoimikamarille tekemän esityksen, että oikeus päästä hätäaputoihin voidaan poikkeustapauksissa ja työnvälitystoimiston erikoisharkinnan mukaan myöntää myöskin sellaisille kaupungin ulkopuolelle asumaan siirtyneille henkilöille, jotka säännöllisesti ovat olleet kaupungissa töissä ja täältä saaneet elatuksensa, vaikka eivät olekaan täällä kotipaikkaoikeutta nauttivia.

¹⁾ Eräitä kertomusta seuranneita tilastotietoja ei ole tässä julkaistu.

Työnvälitystä koskeva lainsäädäntö, jonka uusimisesta johtokunnan toimesta aikaisemmin oli tehty anomus valtioneuvostolle, päätettiin vuoden lopulla eduskunnassa ja on se nyttemmin vahvistettu voimaan astuvaksi vuoden 1927 alusta lukien. Lain mukaan tulee valtio, joka tähän asti on ottanut osaa työnvälityksen aiheuttamiin kustannuksiin sangen pienellä osalla, suorittamaan kunnille 5 markkaa jokaisesta omalle paikkakunnalle ja 25 markkaa toisille paikkakunnille suoritetusta henkilövälityksestä, mikä Helsingin toimistolle tulee, nykyisen välitystilaston mukaan arvioiden, merkitsemään noin 140,000 markan suuruista valtio-avustusta eli noin 25 % toimiston kustannuksista.

Henkilökunta. Toimiston johtajana oli A. H. Karvonen, miesosastojen johtajina H. E. Blomqvist ja W. O. Ahtio sekä apulaisena U. Vinha. Naisosastojen johtajina toimivat neidit E. Sundström, A. Bruun, T. Melanen ja rouva R. Hänninen, apulaisina rouva E. Bauer, neidit S. Rechartt ja A. Ahovaara. Ylimääräisinä apulaisina ja lomaviransijaisina toimivat rouva A. Salmi sekä neidit H. Heinilä ja A. Vallinheimo. Vahtimestarina oli V. Jyrkänne.

Toimiston liike. Edellisinä vuosina kasvoi toimiston liike vuosi vuodelta. Puheenaolevanakin vuonna osoittaa toimiston liike suurta nousua, mutta vain työnhakemusten määrään nähden, jota vastoin tarjottujen ja täytettyjen paikkain luku pysyi melkein samana kuin edellisenäkin vuonna. Työnhakemusten ja työnhakijain luvun lisääntymiseen vaikutti talvella ja syksyllä verrattain laajaksi käynyt työn puute, joka seurasi osaksi rakennusteollisuuden supistumisesta, osaksi lumettomasta talvesta.

Toimiston liikkeestä esitetään seuraavassa yksityiskohtaisempia tietoja.

Työnhakemukset ja työnhakijat. Ryhmitettyinä sukupuolen mukaan ja verrattuna edelliseen vuoteen oli työnhakemusten luku seuraava:

	1925.		1924.		Lisäännys vuonna 1925 verrattuna vuoteen 1924.	
	Luku.	%	Luku.	%	Luku.	%
Miesten tekemiä	12,227	35.6	8,348	29.0	3,879	46.5
Naisten »	22,119	64.4	20,452	71.0	1,667	8.2
Yhteensä	34,346	100.0	28,800	100.0	5,546	19.3

Talvella vallinneesta, verrattain laajasta työttömyydestä johtui, että miespuolisten työnhakijain tekemäin työnhakemusten luku lisääntyi edelliseen vuoteen verraten 46.5 % ja työtä hakevain eri henkilöiden luku 2,257:llä eli 67.7 %. Naispuolisten tekemäin työnhakemusten luku kasvoi vain 8.2 % ja työtähakevain eri henkilöiden luku 340:llä eli 4.0 %

Työnhakemuksia teki kaikkiaan 14,496 (edell. v. 11,899) eri henkilöä, niistä 5,593 (3,336) miestä ja 8,903 (8,563) naista, joten työtä hakevain eri henkilöiden luku oli 2,597 suurempi kuin edellisenä vuonna. Työnhakijat uudistivat työnhakemuksensa työttömiksi uudelleen jouduttuaan miehet 6,634 (5,012) ja naiset 13,216 (11,889) eli yhteensä 19,850 (16,901) eri tapauksessa.

Henkikirjoituspaikan mukaan jakautuivat työnhakijat seuraavasti:

	Miehiä.		Naisia.		Yhteensä.	
	Luku.	%	Luku.	%	Luku.	%
Helsingissä	4,869	87.1	6,189	69.5	11,058	76.3
Muilla paikkakunnilla	724	12.9	2,714	30.5	3,438	23.7
Yhteensä	5,593	100.0	8,903	100.0	14,496	100.0

Työnhakija on merkitty täällä hengille kirjoitetuksi, jos hän vuoden alussa on täällä vakinaisesti asunut ja siis lain mukaan olisi pitänyt tulla täällä henkikirjoihin. Henkikirjoittajan todistusta ei ole vaadittu kuin erinäisissä tapauksissa kotipaikkaoukeuden toteamista varten hätäaputöihin pyrkiessä ja työttömyysavustuksia anottaessa. Toisilta paikkakunnilta siirtyi tänne puheena-olevana vuonna 168 miestä enemmän ja 428 naista vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Perheolojen ¹⁾ mukaan ryhmitettyinä oli työnhakijoista:

	Miehiä.		Naisia.		Molempia sukupuolia.	
	Luku.	%	Luku.	%	Luku.	%
Perheellisiä	2,476	44.3	1,513	17.0	3,989	27.5
Yksinäisiä	3,117	55.7	7,390	83.0	10,507	72.5
Yhteensä	5,593	100.0	8,903	100.0	14,496	100.0

Äidinkielen mukaan ryhmittivät työnhakijat seuraavasti:

	Miehiä.		Naisia.		Molempia sukupuolia.	
	Luku.	%	Luku.	%	Luku.	%
Suomenkielisiä	4,765	85.2	7,749	87.0	12,514	86.3
Ruotsinkielisiä	806	14.4	1,136	12.8	1,942	13.4
Muunkielisiä	22	0.4	18	0.2	40	0.3
Yhteensä	5,593	100.0	8,903	100.0	14,496	100.0

Edelliseen vuoteen verraten ei suomen- ja ruotsinkielisten työnhakijain suhde ole mainittavasti muuttunut.

Tarjotut paikat ²⁾. Tarjottuja paikkoja oli kaikkiaan 23,237, joista oli miesten paikkoja 5,658 eli 24.3 % ja naisten paikkoja 17,579 eli 75.7 %. Edelliseen vuoteen verraten aleni miehille tarjottujen paikkojen luku 269:lla eli 4.5 %, ja naisille tarjottujen paikkain luku 471:lla eli 2.6 %.

Työpaikkakunnan mukaan ryhmitettyinä oli tarjotuista paikoista:

	Miesten paikkoja.		Naisten paikkoja.		Yhteensä.	
	Luku.	%	Luku.	%	Luku.	%
Helsingissä	5,466	96.6	15,061	85.7	20,527	88.3
Muulla	192	3.4	2,518	14.3	2,710	11.7
Yhteensä	5,658	100.0	17,579	100.0	23,237	100.0

Työväen kysyntä toisille paikkakunnille oli vähän pienempi kuin edellisenä vuonna. Niinpä ei metsänhakuutöihin haettu väkeä ollenkaan eikä niitä toimisto tiedustelemallakaan voinut saada, kun lumen puutteen vuoksi ei ollut ajokeliä kuin vähän aikaa, jonka vuoksi metsätöitä oli sangen vähän.

Täytetyt paikat. Kuten ylempänä on jo mainittu, oli toimiston liike kuluneena vuonna vilkas. Toimiston työntulos, välitysten määrä, näkyy seuraavasta:

¹⁾ Perheellisiin on ryhmityksessä viety paitsi naimisissa olevia henkilöitä, myöskin naimattomat henkilöt, joilla on lapsia elätettävänä ja yksityisiin myöskin lesket, joilla ei ole lapsia alle 16 vuoden, joten ryhmitys ei ole tehty siviilisäädyn vaan perheenelättämisvelvollisuuden perusteella.

²⁾ Tarjottujen paikkain lukuun on laskettu myöskin ne paikat, jotka toimisto on tiedustamalla hankkinut.

	1925.		1924.		Vähennys vuonna 1925 verrattuna vuoteen 1924.	
	Luku.	%	Luku.	%	Luku.	%
Miesten paikkoja	5,466	26.3	5,504	26.3	38	0.7
Naisten »	15,318	73.7	15,393	73.7	75	0.5
Yhteensä	20,784	100.0	20,897	100.0	113	0.5

Tarjotuista paikoista täytettiin:

	Miesten paikkoja.		Naisten paikkoja.		Yhteensä.	
	Luku.	%	Luku.	%	Luku.	%
Helsingissä	5,325	97.4	13,647	90.6	18,972	92.4
Muualla	141	73.4	1,671	66.4	1,812	66.9
Yhteensä	5,466	96.6	15,318	87.1	20,784	89.4

Miehille Helsingissä tarjotut paikat voi toimisto täyttää varsin tarkoin; maaseudullakin tarjotuista paikoista suuremman prosentin kuin edellisinä vuosina. Myöskin naispuolisen työväen kysynnän voi toimisto tyydyttää paremmin kuin useana edellisenä vuotena, vaikka nytkin jäi verrattain suuri luku paikkoja täyttämättä, kuten yllä olevat luvut osoittavat. Että toimisto voi kysyntää tyydyttää suhteellisesti suuremmissa määrin kuin edellisinä vuosina, riippui siitä, että työnhakijoita oli suurimpana osana vuotta useimmille toimialoille riittävästi saatavana.

Täyttämättä jääneet paikat. Tarjotuista paikoista jäi täyttämättä:

	Miesten paikkoja.		Naisten paikkoja.		Yhteensä.	
	Luku.	%	Luku.	%	Luku.	%
Helsingissä	141	2.6	1,414	9.4	1,555	7.6
Muualla	51	26.6	847	33.6	898	33.1
Yhteensä	192	3.4	2,261	12.9	2,453	10.6

Täyttämättä jääneiden paikkain lukuun on otettu vain sellaiset paikat, joita toimisto ei ole voinut määrätyn ajan kuluessa täyttää. Sitävastoin sellaiset tarjotut paikat, jotka pian peruutetaan, — työnantaja tavallisesti saanut itse täytetyksi — jätetään kokonaan tilaston ulkopuolelle. (Näitä on vuosittain useita tuhansia). Tilastoon otetut, täyttämättä jääneet paikat jossain määrin kuvaavat työvoiman puutetta, vaikka vain osittain, sillä vain pieni osa paikkakunnalla tarvittavasta työväestä haetaan työvälistysoimiston välityksellä.

Ammattialan mukaan ryhmitettyinä osoittaa seuraava taulukko työnhakemusten sekä tarjottujen ja täytettyjen paikkain luvun kussakin ammattiryhmässä:

Ammatti ja toimiala.	Työnhakemuksia.			Tarjottuja paikkoja.			Täytettyjä paikkoja.		
	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.
<i>Maa- ja metsätalous</i>	79	677	756	98	1 045	1 143	71	729	800
<i>Teollisuus ja käsityö.</i>									
Metalliteollisuus	905	159	1 064	86	29	115	67	29	96
Kivi-, savi- ja lasiteollisuus	180	18	198	17	1	18	17	1	18
Kemiallinen teollisuus	3	37	40	—	8	8	—	8	8
Nahka- ja karvateollisuus ..	48	49	97	25	1	26	25	1	26
Kehruu- ja kutomateollisuus	—	86	86	—	—	—	—	—	—
Pukutavara- ja puhdistusteoll.	19	602	621	—	617	617	—	617	617
Paperiteollisuus	25	109	134	—	29	29	—	27	27
Puuteollisuus	172	162	334	48	119	167	35	119	154
Rakennusteollisuus	5 648	907	6 555	2 159	143	2 302	2 130	123	2 253
Valaistuslaitokset	85	29	114	2	1	3	2	1	3
Ravinto- ja nautintoaineteoll.	64	325	389	13	83	96	13	76	89
Graafillinen teollisuus	154	52	206	83	2	85	83	2	85
Teollisuus ja käsityö, luokit- tamattomat	197	—	197	22	—	22	21	—	21
<i>Kauppa ja kulkuneuvot.</i>									
Kauppa-ala	580	844	1 424	104	244	348	98	179	277
Meri- ja satamaliikenne	382	92	474	37	20	57	17	18	35
Maalinen	387	—	387	53	—	53	47	—	47
Ravintola- ja hotelliliike	45	3 173	3 218	17	2 323	2 340	15	2 181	2 196
<i>Sekatyöt, luokitamattomat</i>	1 914	1 916	3 830	2 535	1 338	3 873	2 522	1 338	3 860
<i>Taloustoimet</i>	—	12 220	12 220	—	11 257	11 257	—	9 581	9 581
<i>Erinäiset toimet</i>	332	77	409	47	13	60	45	10	55
<i>Käskyläisiä ja oppilaita</i>	1 008	585	1 593	312	306	618	258	278	536
Yhteensä	12 227	22 119	34 346	5 658	17 579	23 237	5 466	15 318	20 784

Työsuhteet paikkakunnalla vuonna 1925. Vuonna 1924 vallinneet erittäin hyvät työsuhteet olivat houkutelleet tänne verrattain paljon työväkeä toisilta paikkakunnilta. Töiden vuoden lopulla vähentyessä ei tämä väki lähtenytkään pois, vaan suuri osa siitä jäi tänne talvikaudeksi. Täten tuli talvinen työttömyys vuonna 1925 tavallista suuremmaksi, vaikkakin rakennustoiminta talvikautenaakin, leudon talven takia, voi jatkua vilkkaampana kuin useana muuna talvena ja satamaliikenne oli osittaisessa käynnissä koko talven. Työnhakijain määrä, miesten ja naisten, nousi talvikuukausina varsin suureksi, 1,977 mieheen ja 1,655 naiseen tammikuussa. Naisille oli yksityisten töissä talvikuukausinakin suhteellisesti enemmän töitä tarjolla kuin miehille. Lumitöissä näet saa verrattain suuri määrä työläisiä talvisin, joskaan ei säännöllistä, niin ainakin ajottaista työtä, mutta puheenaolevana talvena ei lumitöitä ollut ollenkaan.

Työn puutteen poistamiseksi täytyi kaupungin järjestää monenlaisia hätäaputöitä. Miehille järjestettiin katu- ja erinäisiä rakennustöitä, naisille ompelu- y. m. käsitöitä naisten työtuvissa ja kaupunkilähetyksen työtuvissa sekä ulkotöitä kaupungin puistojen puhdistus- y. m. töissä. Puutteen lieventämiseksi annettiin kaupungin varoista, paitsi köyhäinhoidon antamaa avustusta, johon lukuisa joukko työttömiä turvaantui, myöskin kaupungin-

valtuuston erikoisesti myöntämistä varoista 175,000 markkaa vuokra- ja 75,000 markkaa ruoka-avustuksina.

Toukokuun loppupuolelle saakka kesti osittaista työn puutetta, mutta kesäkuukausina rakennustoiminta ja työt muillakin aloilla lisääntyivät, joten työn puutetta ei ollut. Sitä ilmestyi kuitenkin jo verrattain aikaisin syksyllä, varhaisen talventulon vuoksi. Loka—joulukuussa oli työttömyys taas jo verrattain laaja, niin että oli pakko jo marraskuussa alottaa hätäaputyöt, joihin syyskautena osoitettiin 353 miestä ja 124 naista. Kaikkiaan osoitti toimisto vuoden kuluessa kaupungin töihin 1,463 miestä ja 445 naista.

Miltei ympäri vuoden, mutta varsinkin talvi- ja syyskautena oli toimistossa verrattain suuret määrät työnhakijoita työttöminä. Tilanteen valaismiseksi esitettäköön tässä työttöminä olleiden työnhakijain luku kunkin kuukauden puolivälissä vuosina 1925 ja 1924:

	1925.			1924.		
	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.
Tammikuu	1,211	726	1,937	350	263	613
Helmikuu	1,038	688	1,726	388	321	709
Maaliskuu	835	567	1,402	359	322	681
Huhtikuu	496	603	1,099	276	227	503
Toukokuu	315	412	727	156	249	405
Kesäkuu	277	378	655	173	316	489
Heinäkuu	242	359	601	107	239	346
Elokuu	359	519	878	104	223	327
Syyskuu	424	563	987	188	386	574
Lokakuu	674	676	1,350	243	433	676
Marraskuu	801	531	1,332	392	508	900
Joulukuu	895	356	1,251	503	444	947

Lukuihin eivät sisälly pitempiaikaisiin töihin osoitetut, mutta kyllä aivan lyhytaikaisiin töihin lähetetyt, koska heitä on pidettävä työttöminä. Osa työnhakijoista on tällaisten töiden varassa, osalla taas on paikkoja saatavina, vaikka eivät ole työsopimuksia päättäneet, joten luvut osoittavat työttömmiksi jonkun verran suuremman määrän toimistoon ilmoittautuneista kuin niitä todellisuudessa oli. Mutta toisaalta on huomattava että kaikki työttömät, varsinkaan paremmin palkatuista ammasteista, (kuten räätälin, maalarin, muurarin ja rapparin ammasteista) eivät tavallisen sesonkityöttömyyden aikana ilmoittaudu toimistoon, vaan pitävät työttömyyttään ammattiin kuuluvana.

Eri työaloilla vallinneista työsuhteista esitettäköön tässä vielä muutamia tietoja:

Maataloudessa, jossa vallitsevat työsuhteet eivät suuresti vaikuta paikkakunnan työoloihin, olivat työsuhteet muutoin säännölliset, mutta halonhakuutöitä oli, osiksi lumen vähyyden, osiksi alhaisten halkojen hintojen vuoksi, tavallista vähemmän.

Metalliteollisuudessa oli, muutamia tämän teollisuuden haaroja lukuunottamatta, huonot työsuhteet. Eräs paikkakunnan suurimmista tehtaista vähensi vuoden kuluessa useita satoja työmiehiä. Osa näistä sai töitä toisissa paikkakunnan tehtaissa, osa siirtyi toisille työaloille ja toisille paikkakunnille. Rakennusteollisuudesta riippuvissa metallitöissä, kuten putkijohto-, sähkö- ja kattopeltisepän työaloilla vallitsi hyvät työsuhteet kevättalvesta lähtien aina vuoden loppuun.

Kivi- ja saviteollisuudessa oli talvella kivenhakkureilla ja porareilla töitä riittävästi, mutta kalkki- ja laastitehtaan työväkeä oli osa joutilaana. Keväästä vuoden loppuun oli töitä runsaasti.

Nahkateollisuudessa oli jokseenkin säännöllisesti töitä, paitsi muutamissa kenkätehtaissa, joissa ajottain tehtiin töitä rajoitetulla työajalla.

Paperiteollisuudessa oli töitä muuna aikana vuodesta, paitsi vuoden alussa ja keskikesällä, jolloin eräissä työpaikoissa työskenneltiin joko vähennetyin työvoimin tahi rajoitetuin työajoin.

Puuteollisuudessa oli töitä riittävästi rakennustarpeita valmistavissa tehtaissa, mutta puusepänläikeissä oli työnpuutetta talvella. Paikkakunnan sahalaiteos kävi rajoitetulla työvoimalla (1:llä työvuorolla suurimman osan vuotta) ja oli jonkun aikaa seisahduksissakin tukkien puutteen takia, kun niitä, lumen puutteen vuoksi, ei saatu asemille riittävästi vedetyksi. Tukinhakkuutöitä Etelä-Suomessa oli myöskin siitä syystä tavallista vähemmän, mikä lisäsi työttömyyttä täällä.

Rakennusteollisuus oli suhteellisesti laajassa käynnissä talvellakin (noin 30 rakennusta) ja vilkastui kesällä. Vaikka huonerakennusyrityksiä ei ollut yhtä paljon kuin edellisenä kesänä, oli kuitenkin muita tähän alaan luettavia töitä, kuten korjaus-, katu- ja satamarakennustöitä sitävastoin runsaammin. Kesällä heinäkuun 15 p:nä toimeenpannun tutkimuksen mukaan oli kaikkiaan 44 yksityisten yrittäjän rakennusta tekeillä ja niissä työntekijöitä kaikkiaan 3,145 henkilöä, ja kolmella kaupungin rakennuksella sekä katu- ja satamarakennus- y. m. töissä 1,866 henkilöä, joten yhteensä oli tutkimuksen käsittäneissä rakennustöissä 5,011 henkilöä, niistä 491 naista (muuraaajia ja rappaajia 445, kirvesmiehiä 655, kivityömiehiä 281, betonityömiehiä 267, maalareita 227, kipsityömiehiä 75, peltiseppiä 73, uuniseppiä 69, sähkötyömiehiä 56, apurityöläisiä 1,724 j. n. e.). Tutkimus ei käsittänyt pienempiä korjaustöitä (varsinkaan maalaustöitä) eikä erinäisiä valtion töitä eikä kivenhakkamoita y. m., joten rakennustyöväen luku todellisuudessa oli huomattavasti suurempi, arviolta noin 6,000 henkeä. Syksyllä, jo lokakuussa, alkoi rakennustyöväkeä vapautua varsinaisista rakennustöistä ja muista ulkotöistä ja lumen tultua marraskuussa ja joulukuussa oli työttömyys sangen laaja rakennustyöväen keskuudessa. Uusia rakennusyrityksiä kylläkin alkoi varsin useita — lokakuun lopulla oli 62 rakennusta tekeillä, — mutta useimmissa niissä tehtiin perustustöitä (etupäässä poraustöitä), joten näihin sopi vähän työväkeä.

Ravinto- ja nautintoaineteollisuudessa tapahtui huomattavia muutoksia tupakkateollisuudessa ja makeisteollisuudessa. Pari, aikoinaan varsin suurta, tupakkatehdasta lopetti vuoden kuluessa toimintansa ja parista toisesta vähennettiin työväkeä, joten toistasataa tupakkatehtaalaisia, etupäässä naisia, joutui työttömiksi ja täytyi hakeutua muille työaloille. Makeisteollisuudessa lisättiin odotetun veron kohottamisen johdosta, vuoden kuluessa tuotantoa ja työväkeä, mutta ihan vuoden lopussa supistettiin tuotantoa ja työntekijöitä vähennettiin useita satoja. Muissa alaan kuuluvissa ammateissa olivat työsuhteet säännölliset.

Graafillisessa teollisuudessa olivat työsuhteet verrattain hyvät, vaikkakin vuoden alussa ja keskikesällä oli eräissä läikeissä töiden vähyyden vuoksi työväkeä vähennettävä, muutamissa työaika rajoitettava.

Kauppa-alalla oli vuoden kuluessa havaittavissa toiminnan vilkastumista rahaolojen parantumisen mukaan.

Meri- ja satamaliikenne oli vilkkaampi kuin edellisenä vuonna. Kun satama pysyi sulana koko talven, voitiin laivaliikettäkin ylläpitää ympäri

vuoden, vaikkakin keskitalvella pienessä määrässä. Tämä vaikutti liike-elämään vilkastuttavasti ja vähensi talvista työttömyyttä satamatyömiesten keskuudessa.

Taloustoimiin kuuluvilla työaloilla oli työväkeä runsaammin kuin edellisinä vuosina. Talouspalvelijattarista oli kylläkin edelleen puute keväällä ja syyskesällä, mutta vuoden lopulla oli työnhakijoita enemmän kuin paikkoja.

Käskyläisistä ja oppilaista oli puute kevättalvella, mutta koulujen työn päätyttyä oli niitä työttömänä pitkin kesää.
